

**4-а Неділя по Зісланні Св. Духа; Усіх святих українського народу.
Різдво чесного і славного пророка, предтечі і хрестителя Івана -
24 червня**

Тропар (глас 3): Нехай веселяться небеснії, нехай радуються земляни,* бо показав владу рукою Своєю Господь,* Він смертю смерть подолав,* первістоком з-поміж мертвих став,* визволив нас із глибин аду,* і подав світові велику милість.

Тропар (глас 4): Христославні князі і святителі,* преподобні і мученики, і незламні ісповідники* всіх часів християнської України,* моліть Христа Бога, щоб він споглянув ласкавим оком на наш народ,* і дав йому ласку витривати у вірі,* і щоб спаслися душі богомольних вірних,* що вшановують священну вашу пам'ять.

Тропар (глас 4): Пророче і предтече пришествя Христового,* достойно звеличати тебе не в силі ми, що любов'ю тебе почитаємо,* бо неплодність матері і отча безгласність розрішилися славним* і чесним твоїм різдвом* – і воплощення Сина Божого світові проповідується.

+Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові.

Кондак (глас 4): Ясними світилами ви сяєте,* Богом натхненні праведники нашої церкви,* і прикладом заохотливим служите* громадам вірних по всьому християнському світі.* Тому-то в покорі схиляємо перед вами наші голови,* дякуючи великому і вселаскавому Богові,* що вчинив вас нашими заступниками в небі* і молільниками за душі наші.

Г нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Кондак (глас 3): Перше неплодна, нині Христового родить Предтечу,* і що є сповненням усякого пророцтва;* бо Кого пророки проповідували,* на Того він у Йордані руку поклав* і явився Божого Слова пророк, проповідник, водночас і Предтеча.

Прокімен (глас 3): Співайте Богові нашому, співайте;* співайте цареві нашому, співайте (Пс 46,7).

Стих: Всі народи, заплещіть руками, кликніть до Бога голосом радості (Пс 46,2).

Прокімен (глас 7): Возвеселиться праведник у Господі* і уповає на нього (Пс 63,11).

Апостол: (Рм 6,18-23) (Неділя): Браття, звільнившись від гріха, стали слугами праведности. Я говорю по-людському, через неміч вашого тіла. Бо так, як ви колись віддавали ваші члени на служіння нечистоті і беззаконню, щоб жити беззаконно, так тепер віддайте ваші члени на служіння праведности, на освячення. Коли ж ви

були слугами гріха, ви були вільні від праведности. Які ж плоди ви тоді мали? Того ви тепер соромитеся, бо кінець їхній – смерть. Тепер же, звільнившись від гріха і ставши слугами Богові, маєте ваш плід на освячення, а кінець – життя вічне. Бо заплата за гріх – смерть, а дар ласки Божої – життя вічне в Христі Ісусі, Господі нашім.

Апостол: (Рм 13,11-14,4) (Івана): *Браття*, тепер ближче нас спасіння, ніж тоді, як ми увірували. Ніч проминула, день наблизився. Відкиньмо, отже, вчинки темряви й одягнімось у зброю світла. Як день, – поведьмося чесно: не в ненажерстві та пияцтві, не в перелюбі та розпусті, не у сварні та заздрощах; але вдягніться у Господа Ісуса Христа і не дбайте про тіло задля похотей. Слабкого в вірі приймайте, не вступаючи з ним у суперечки. Один вірить, що можна все їсти, а слабкий (у вірі) їсть городину. Хто їсть, хай тим, що не їсть, не гордує; а хто не їсть, хай того, що їсть, не судить, бо Бог його прийняв. Ти хто такий, що чужого слугу судиш? Своему господареві стоїть він або падає; а стоятиме, бо Господь має силу втримати його.

Апостол: (Рм 8,28-39) (Святих): *Браття*, ми знаємо, що тим, які люблять Бога, – покликаним за його постановою, усе співдіє на добро. Бо яких він передбачив, тих наперед призначив, щоб були подібні до образу Сина його, щоб він був первородний між багатьма братами; яких же наперед призначив, тих і покликав; а яких покликав, тих оправдав; яких же оправдав, тих і прославив. Що скажемо на це? Коли Бог за нас, хто проти нас? Він власного Сина свого не пощадив, а видав його за всіх нас, – як же разом із ним не подарує нам усього? Хто буде винуватити вибраних Божих? Бог – той, що оправдує; хто ж той, що засудить? Христос Ісус, який умер, ба й воскрес, що по правіці Божій, – він заступається за нас. Хто нас відлучить від Христової любові? Горе чи утиск, чи переслідування, чи голод, чи нагота, чи небезпека, чи меч? Як написано: «За тебе нас увесь день убивають, уважають нас за овець (призначених) на заріз.» Але в усьому цьому ми маємо повну перемогу завдяки тому, хто полюбив нас. Бо я певний, що ні смерть, ні життя, ні ангели, ні князівства, ні теперішнє, ні майбутнє, ні сили ні висота, ні глибина, ані інше якесь створіння не зможе нас відлучити від Божої любові, що в Христі Ісусі, Господі нашім.

Алилуя (глас 3):

Стих: На тебе, Господи, уповаю, щоб не осоромитися навіки (Пс 30,2).

Стих: Будь мені Богом захисником і домом пристановища, щоб спасти мене (Пс 30,3).

Стих: Благословен Господь, Бог Ізраїлів, що посітив і сотворив ізбавління людям своїм (Лк 1,68).

Євангеліє: (Мт 8,5-13) (Неділя): *У той час, коли Ісус увійшов у Капернаум, приступив до нього сотник, благаючи його словами: “Господи, слуга мій лежить дома розслаблений і мучиться тяжко.” Ісус каже до нього: “Я прийду й оздоровлю його.” Тоді сотник у відповідь мовив: “Господи, я недостойний, щоб ти ввійшов під мою покрівлю, але скажи лише слово і слуга мій видужає. Бо і я теж підвладний*

чоловік, маю вояків під собою, і кажу цьому: Іди, – і йде, а тому: Ходи, – і приходять; і слугі моєму: Зроби це, – і він робить.” Почувши це Ісус, здивувався і сказав тим, що за ним ішли: “Істинно кажу вам: Ні в кого в Ізраїлі я не знайшов такої віри. Кажу вам, що багато прийде зо сходу й заходу, і засядуть з Авраамом, Ісааком та Яковом у Царстві Небеснім, а сини царства будуть викинуті геть у темряву кромішню, де буде плач і скрегіт зубів.” І сказав Ісус сотникові: “Йди, хай тобі станеться за твоєю вірою!” І видужав слуга тієї ж години.

Євангеліє: (Лк 1,1-25. 57-68. 76. 80) (Івана): Тому, що багато хто брався скласти оповідання про речі, які сталися між нами, як то нам передали ті, що були від початку наочними свідками й слугами Слова, вирішив і я, вивідавши про все докладно від початків, тобі написати за порядком, високодостойний Теофіле, щоб ти знав стійкість науки, яку ти прийняв. Був за часів Ірода, царя юдейського, один священик, на ім'я Захарія, з черги Авії, та його жінка з дочок Арона, на ім'я Єлисавета. Вони були обидвоє справедливі перед Богом і виконували всі заповіді та накази Господні бездоганно. Але були бездітні, бо Єлисавета була безплідна, і вони обидвоє були в літах похилі. І ось одного разу, коли Захарія за порядком своєї черги служив перед Богом, згідно зо звичаєм священичої служби, випав на нього жереб увійти в святилище Господне і покадити. А вся сила народу під час кадиння молилася знадвору. Тоді з'явивсь йому ангел Господній, ставши праворуч кадильного жертovníка. Захарія, побачивши його, стривожився, і страх напав на нього. Ангел же сказав до нього: “Не бійся, Захаріє, бо твоя молитва вислухана; жінка твоя Єлисавета породить тобі сина, і ти даси йому ім'я Йоан. І буде тобі радість і веселість, і багато з його народження радітимуть; бо він буде великий в очах Господніх; не питиме ні вина, ні напою п'яного, і сповниться Духом святим вже з лона матері своєї, і багато синів Ізраїля наверне до Господа, їхнього Бога. І сам він ітиме перед ним з духом та силою Іллі, щоб навернути серця батьків до дітей і неслухняних до мудрости праведних, щоб приготувати Господеві народ прихильний.” Захарія ж сказав до ангела: “По чому знатиму це? Я бо старий, і жінка моя на схилі свого віку.” Ангел озвався до нього: “Я Гавриїл, що стою перед Богом, і мене послано з тобою говорити та принести тобі цю благовість. І ось замовкнеш і не зможеш говорити аж до дня, коли це здійсниться, за те, що ти не повірив словам моїм, які здійсняться свого часу.” Люди ж чекали Захарії і дивувались, що він так забарився у святині. Коли ж він вийшов, не міг до них говорити, і вони зрозуміли, що він видіння бачив у святині. Він же давав їм знаки й зоставсь німий. А як скінчилися дні його служби, він повернувся до свого дому. Після тих днів зачала Єлисавета, його жінка, й таїлася п'ять місяців, кажучи: “Так учинив мені Господь у ці дні, коли зглянувся, щоб зняти мою ганьбу між людьми.”

Тим часом настав Єлисаветі час родити, і вона вродила сина. Її сусіди та родина почули, що Господь виявив їй своє велике милосердя, і радувались з нею. Восьмого дня прийшли обрізати хлоп'я і хотіли назвати його ім'ям його батька – Захарія; його ж мати заговорила, кажучи: “Ні, він зватись буде Йоан.” Кажуть до неї: “Та у твоїй родині нема нікого, хто звався б таким ім'ям.” І знаками спитали його батька, як би хотів, щоб той назвався. І попросивши табличку, він написав: “Йоан – його ім'я.”

Всі тому дивувались. Тієї ж хвилини відкрились його уста і язик розв'язався, і він почав говорити та благословити Бога. І страх напав на всіх їхніх сусідів; по всіх гірських околицях Юдеї про все це говорили. Усі, що про те чули, берегли в своїм серці й казали між собою: “Що воно з того хлоп'яти буде?” І справді рука Господня була з ним. А Захарія, його батько, сповнився Святим Духом і почав пророкувати: “Благословен Господь, Бог Ізраїля, що навідався і звільнив народ свій. А ти, дитино, пророком Вишнього назвешся, бо ти ходитимеш перед Господом, щоб приготувати йому дорогу.” Дитя ж росло й скріплялося на дусі та перебувало в пустині аж до дня свого об'явлення Ізраїлеві.

Євангеліє: (Мт 5,1-16) (Святих): У той час Ісус зійшов на гору. І коли він сів, підійшли до нього його учні; а він, відкривши уста, почав навчати їх: “Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне. Блаженні тихі, бо вони успадкують землю. Блаженні засмучені, бо будуть утішені. Блаженні голодні та спрагли справедливости, бо вони наситяться. Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя. Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться. Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне. Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та вигворювати всяке лихо на вас, обмовляючи мене ради. Радійте й веселіться, бо нагорода ваша велика на небі; так бо переслідували пророків, які були перед вами. Ви – сіль землі. Коли ж сіль звітріє, чим її солоною зробити? Ні на що не придатна більше, хіба – викинути її геть, щоб топтали люди. Ви – світло світу. Не може сховатись місто, що лежить на верху гори. І не запалюють світла та й не ставлять його під посудиною, лише на свічник, і воно світить усім у хаті. Так нехай світить перед людьми ваше світло, щоб вони, бачивши ваші добрі вчинки, прославляли вашого Отця, що на небі.

Замість Достойно: Величай, душе моя, чесне різдво Христового хрестителя і предтечі – Івана.

Ірмос (глас 4): Сокровенне Боже несказанне таїнство в тобі явним стається, Діво Пречистая, Бог бо з тебе воплотився з-за милосердя. Тому тебе як Богородицю величаємо.

Причасний: Хваліте Господа з небес,* хваліте Його на висотах (Пс 148,1).

Другий: Пам'ять праведного буде вічна,* лихої слави він не лякається (Пс 111,6-7).
Алилуя (х3).